

Lietuvių kolaboravimas ir rezistencija

Parengė IVe kl. mok.
Paulius Litvinovas

1941 m. Vokietija pradėjo karinius veiksmus prieš Tarybų sąjungą. Lietuva liko nacių sudėty iki kol Tarybų Sąjunga išstūmė Vokietijos kariuomenę 1944 m.

1941 m. birželio 23 d. rytą per Kauno radiją, pranešus Lietuvai apie sėkmingą antisovietinį sukilimą Kaune, buvo duotas ženklas sukilti visai Lietuvai. Prasidėjus kariniams veiksams lietuviai vokiečius pasitiko kaip išlaisvintojus. Lietuvai atsirado šansas atkurti nepriklausomybę...

...tačiau didžiausią valdžią šalyje vis tiek turėjo vokiečių karo vadai, vėliau karo komendantai. Vokiečiai panaikino visas piliečių teises ir laisves.

- Karo komendantai uždraudė išeiti iš namų nuo 21 iki 5 valandos ryto.
- Uždrausta tautinė ir valstybinė simbolika, organizacijos, vykdyta griežta cenzūra.
- Oficiali kalba paskelbta vokiečių, vykdyta germanizacija.
- Vykdytas holokaustas.

Štuthofa koncentracijos stovykla

Lietuvių savivalda beveik neturėjo valdžios, juos kontroliavo vokiečiai. Savivaldą sudarė:

- Generaliniai Lietuvos tarėjai
- Vietiniai burmistrai
- Viršaičiai
- Apskričių viršininkai
- Pagalbinė policija
- Teismai

Lietuvių politiniai veikėjai tikėjosi, kad vokiečiai laikinąją vyriausybę pripažins ir leis atkurti nepriklausomą Lietuvos valstybę. Lietuva tapo Ostlando dalimi.

Įvairios pasipriešinimo organizacijos susivienijo į VLIK'ą (vyriausiasis Lietuvos išsilaisvinimo komitetas).

1944m. Vokiečių įsteigta vietinė rinktinė atsisakė tarnauti Vakarų fronte ir nutarė ginti Lietuvą nuo Vokiečių ir Tarybų sąjungos, tačiau nacių sustabdyti jiems nepavyko.

Rezultatai:

- Organizuoto holokausto metu nužudyta ~ 95 % Lietuvos žydų (195 000), taip pat 50 000 kitų tautybių žmonių, dar 30 000 išvežta į koncentracijos stovyklas.
- Suniokotas ūkis, kultūros ir istorijos paminklai.
- Daug lietuvių pasitraukė į vakarus
- Lietuva prarado viltį atkurti nepriklausomybę.

Šaltiniai

- http://lt.wikipedia.org/wiki/Naci%C5%B3_okupacija_Lietuvoje
- <http://istorikas.blogas.lt/lietuvos-okupacijos-xx-a2p-pasipriesinimas-641.html>
- <http://nemokamai.moksliniaidarbai.lt/konspektas/875/lietuva-vokieciu-okupacijos-metais-1941-06-22-1944-m-pab.html>
- „Prieš egzaminą istorija“, Jūratė Litvinaitė

AČIŪ UŽ DĖMESĮ!